

Укладачі:

Владимирова І.М., Бурда Н.Є., Орленко І.В., Гавриш Н.Б., Хівренко В.В.

**Методичні рекомендації з оформлення дисертаційних робіт
здобувачами наукового ступеня доктора філософії**

методичні рекомендації складено з урахуванням Вимог до оформлення дисертації, затверджених Наказом МОН України № 40 від 12.01.2017 Про затвердження Вимог до оформлення дисертації, чинного з 10.03.2017 р. та Постанови КМУ № 44 від 12.01.2022 Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії

ВИМОГИ до оформлення дисертації

I. Загальні положення

Ці Вимоги визначають структуру та правила оформлення дисертацій.

Дисертація виконується *державною* або *англійською* мовою у вигляді спеціально підготовленої наукової праці на правах рукопису в твердій палітурці та в електронній формі.

Дисертацію друкують на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через 1,5 міжрядкового інтервалу. Кегель – мітел (14 типографських пунктів), шрифт Times New Roman. Текст дисертації необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше 20 - 25 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм.

Обсяг основного тексту дисертації вираховується авторськими аркушами.

Обсяг основного тексту для дисертації на здобуття наукового ступеня доктор філософії становить 4,5-7 авторських аркуша – **108-168 сторінок**. До основного тексту дисертації відносять такі структурні частини дисертації: титульний аркуш, анотації, зміст, огляд літератури, основна частина, висновки без урахування сторінок, що повністю зайняті рисунками, схемами або таблицями.

Загальний обсяг огляду літератури не повинен перевищувати **20%** обсягу основної частини дисертації.

Огляд літератури становить **орієнтовно 18-20 сторінок**.

Розрахунок обсягу основного тексту:

Обсяг основного тексту = Загальний обсяг дисертації – додатки – список використаних джерел – таблиці та ілюстрації, які повністю займають площу сторінки

II. Структура дисертації

Дисертація повинна мати такі основні (обов'язкові) структурні елементи:

титульний аркуш;

анотація;

зміст;

перелік умовних позначень (за необхідності);

основна частина;

спісок використаних джерел;

додатки.

Кожен з цих елементів, а також розділи основної частини та додатки мають починатися з нової сторінки.

Зразок оформлення розділів дисертації наведено в п. 5.3.

III. Вимоги до структурних елементів

1. Оформлення титульного аркуша

Титульний аркуш дисертації оформляється за затвердженою формою.

На титульному аркуші зазначаються установа, в якій виконано дисертаційну роботу, та установу, де буде відбуватись захист дисертаційної роботи. У випадку, якщо це та ж сама установа, вона повторюється на титульному аркуші двічі.

Титульний аркуш містить власноручний підпис дисертанта, що засвідчує самостійне виконання досліджень автором та відсутність запозичень без оформленіх належним чином посилань.

У випадку електронної копії дисертації у форматі PDF/A з текстовим шаром накладається електронний підпис здобувача, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу).

Зразок оформлення титульного аркуша, наведено нижче.

Національний фармацевтичний університет
Міністерство охорони здоров'я України

Національний фармацевтичний університет
Міністерство охорони здоров'я України

Кваліфікаційна наукова
праця на правах рукопису

Кузнецова Марина Миколаївна

УДК 615.32:582.683.2:001.891

ДИСЕРТАЦІЯ

Фармакогностичне вивчення капусти білоголової
(*Brassica oleracea L. convar. capitata (L.) Alef. var. alba DC*)

226 – Фармація, промислова фармація

22 – Охорона здоров'я

Подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

М. М. Кузнецова

підпис   **Ініціали та прізвище дисертанта**

Науковий керівник Журавель Ірина Олексandrівна, доктор фармацевтичних наук, професор

Харків – 2020

2. Оформлення анотації

Для ознайомлення зі змістом та результатами дисертації подається узагальнений короткий виклад її основного змісту – анотація – відповідно до встановленого зразка. Анотація надається державною та англійською мовами. В анотації дисертації мають бути стисло представлені основні результати дослідження із зазначенням наукової новизни та за наявності практичного значення.

В анотації також вказуються:

прізвище та ініціали здобувача;

назва дисертації;

вид дисертації та науковий ступінь, на який претендує здобувач;

спеціальність (шифр і назва);

найменування вищого навчального закладу або найменування наукової установи, у якому (якій) здійснювалася підготовка;

найменування наукової установи або найменування вищого навчального закладу, у спеціалізованій вченій раді якої (якого) відбудеться захист;

місто, рік.

Обсяг анотації становить 0,2 - 0,3 авторських аркуша (**5-7 сторінок**).

Наприкінці анотації наводяться ключові слова відповідною мовою. Сукупність ключових слів повинна відповісти основному змісту наукової праці, відображати тематику дослідження і забезпечувати тематичний пошук роботи. **Кількість ключових слів становить від п'яти до п'ятнадцяти.** Ключові слова подають у називному відмінку, друкують в рядок через кому.

Після ключових слів наводиться список публікацій здобувача за темою дисертації. Вказуються наукові праці:

в яких опубліковані основні наукові результати дисертації;

які засвідчують апробацію матеріалів дисертації;

які додатково відображають наукові результати дисертації.

Перелік публікацій наводиться у такому порядку:

1. Монографії із зазначенням особистого внеску.

2. Статті із зазначенням особистого внеску.

3. Патенти із зазначенням особистого внеску.

4. Тези доповідей.

5. Методичні рекомендації тощо.

Зразок оформлення анотації

АНОТАЦІЯ

Кузнецова М. М. Фармакогностичне вивчення капусти білоголової (*Brassica oleracea* L. convar. *capitata* (L.) Alef. var. *alba* DC). – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація» (22 – Охорона здоров'я). – Національний фармацевтичний університет, МОЗ України, Харків, 2020.

Дисертація присвячена комплексному фітохімічному вивченню листя, кочериг та насіння капусти білоголової сортів Білосніжка, Українська осінь та Ярославна, одержанню лікарського засобу на основі досліджуваної сировини, розробці параметрів стандартизації сировини капусти білоголової та запропонованого лікарського засобу. **5-7 сторінок**

Ключові слова: капуста білоголова, листя, кочериги, насіння, фармакогностичне вивчення, сухий екстракт, виразка шлунку.

Список публікацій здобувача

1. Kuznetsova M., Kyslychenko O., Zhuravel I. Identification and quantitative determination of steroidal compounds in the plant material of Cabbage. *ScienceRise: Pharmaceutical Science*. 2017. № 6 (10). С. 10–16. (Scopus) DOI:10.15587/2519-4852.2017.118169 (Особистий внесок – брала участь в узагальненні результатів експерименту та підготовці статті).
2. Кузнецова М. М., Журавель І. О. Протизапальний, противиразковий репаративний засіб: пат. № 127667 Україна. № і 2018 04391; заявл. 20.04.2018; опубл. 10.08.2018, Бюл. № 15 (Особистий внесок – брала участь в патентному пошуку, одержанні лікарського засобу та оформленні патенту).
3. Кузнецова М. М., Журавель І. О., Гуцол В. В. Вивчення елементного складу качанів капусти городньої сортів «Білосніжка», «Українська осінь» та «Ярославна». *Сучасні досягнення фармацевтичної науки в створенні та стандартизації лікарських засобів і дієтичних добавок, що містять компоненти природного походження: матеріали І Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф.*, 5 квітня 2018 р., м. Харків. Х.: НФаУ, 2018. С. 73–74.

NB! В ЦЬОМУ РОЗДІЛІ НАВОДЯТЬСЯ УСІ АВТОРИ ПУБЛІКАЦІЙ.

ANNOTATION

*Kuznetsova M. M. Pharmacognostic study of white cabbage (*Brassica oleracea* L. convar. *capitata* (L.) Alef. var. *alba* DC). – Qualifying scientific work on the rights of the manuscript.*

Thesis for a Doctor of Philosophy degree by specialty 226 «Pharmacy, industrial pharmacy» (22 – Health care). – National University of Pharmacy, Ministry of Health of Ukraine, Kharkiv, 2020.

Зміст анотації згідно з українським варіантом

Key words:

3. Оформлення змісту дисертації

Зміст подається на початку дисертації після анотації. Нумерація сторінок починається з титульної сторінки, але на титульній сторінці номер не ставиться. Зміст повинен містити назви всіх структурних елементів, заголовки та підзаголовки (за їх наявності) із зазначенням нумерації та номери їх початкових сторінок.

Зразок

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	19
ВСТУП	20
РОЗДІЛ 1 ХАРАКТЕРИСТИКА ВИРАЗКОВОЇ ХВОРОБИ. БОТАНІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА, ХІМІЧНИЙ СКЛАД ТА ЗАСТОСУВАННЯ В МЕДИЦИНІ <i>BRASSICA OLERACEA</i> L. VAR. <i>CAPITATA</i> L. (Огляд літератури)	26
1.1 Характеристика виразкової хвороби	26
1.2 Ботанічна характеристика рослин різновиду <i>Brassica oleracea</i> L. var. <i>capitata</i> L.	29
1.3 Хімічний склад та фармакологічна активність сировини <i>Brassica oleracea</i> L. var. <i>capitata</i> L.	32
РОЗДІЛ 2 ОБ'ЄКТИ, МЕТОДИ ТА МЕТОДИКИ ДОСЛІДЖЕННЯ	45
2.1 Коротка характеристика об'єктів дослідження	45
2.2 Відомості про прилади, методи і реактиви	46
2.3 Методики визначення БАР та показників якості за вимогами ДФУ у досліджуваній сировині	48
РОЗДІЛ 3 ВИВЧЕННЯ ЯКІСНОГО СКЛАДУ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ВМІСТУ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН У СИРОВИНІ КАПУСТИ БІЛОГОЛОВОЇ	60
3.1 Визначення полісахаридів	60
3.2 Визначення органічних кислот	61
3.3 Вивчення жирнокислотного складу	64

3.4	Визначення нітрогенвмісних сполук	70
3.5	Визначення сульфурвмісних сполук	74
3.6	Вивчення летких сполук	80
3.7	Вивчення сполук терпеною природи	88
3.8	Визначення фенольних сполук	97
3.9	Вивчення елементного складу	100
Висновки до розділу 3		103
РОЗДІЛ 4 СТАНДАРТИЗАЦІЯ СИРОВИНИ КАПУСТИ БІЛОГОЛОВОЇ, ОДЕРЖАННЯ ТА СТАНДАРТИЗАЦІЯ ЛІКАРСЬКОГО РОСЛИННОГО ЗАСОБУ НА ЇЇ ОСНОВІ		107
4.1	Визначення показників якості за вимогами ДФУ сировини капусти білоголової	107
4.2	Стандартизація листя капусти білоголової	108
4.3	Одержання лікарського рослинного засобу із листя капусти білоголової та обговорення його фармакологічної активності	113
Висновки до розділу 4		123
АНАЛІЗ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ*		124
ВИСНОВКИ		125
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ		128
ДОДАТКИ		153

* – для дисертаційних робіт, які подаються до захисту із напрямку фармакологія.

4. Перелік умовних позначень

Перелік умовних позначень, символів, одиниць вимірювання, скорочень подається за необхідності у вигляді окремого списку. Додатково їхнє пояснення наводиться у тексті при першому згадуванні. Скорочення подаються в переліку в алфавітному порядку. Скорочення, символи, позначення, які повторюються не більше двох разів, до переліку не вносяться. Не слід наводити також загальноприйняті скорочення (г, м, см, кг тощо)

Зразок

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ГХ – газова хроматографія;
 СОІШ – слизова оболонка шлунку;
 ТШХ – тонкошарова хроматографія;
 FDA – Food and Drug Administration;
 НМВС – гетероядерна багатозв'язана кореляційна спектроскопія.

5. Оформлення основної частини дисертації

Основна частина дисертації має містити:

вступ;

огляд літератури;

розділи дисертації;

висновки.

5.1. Вступ

У вступі подається загальна характеристика дисертації у відповідності до структурних частин, а саме:

обґрунтування вибору теми дослідження – висвітлюється зв'язок теми дисертації із сучасними дослідженнями у відповідній галузі знань шляхом критичного аналізу з визначенням сутності наукової проблеми або завдання;

зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами – вказується, в рамках яких програм, тематичних планів, наукових тематик і грантів, зокрема галузевих, державних та/або міжнародних, виконувалося дисертаційне дослідження, із зазначенням номерів державної реєстрації науково-дослідних робіт і найменуванням організації, де виконувалася робота;

Зразок

Дисертаційна робота виконана у відповідності з планом проблемної комісії «Фармація» МОЗ та НАМН України і є фрагментом комплексної науково – дослідної роботи Національного фармацевтичного університету «Фармакогностичне дослідження лікарської рослинної сировини та розробка фітотерапевтичних засобів на її основі» (номер державної реєстрації 0114U000946).

мета і завдання дослідження відповідно до предмета та об'єкта дослідження.

Мета дослідження практично повторює назву роботи з позначенням кінцевої цільової установки, включає об'єкт дослідження і метод або методику, яка допомогла здобувачеві виконати певне наукове завдання або розв'язати певну проблему.

Зразок

Метою роботи було фармакогностичне дослідження листя, кочериг та насіння капусти білоголової сортів Білосніжка, Українська осінь та Ярославна, одержання лікарських засобів на їх основі, розробка параметрів стандартизації на рослинну сировину та лікарські рослинні засоби.

Для досягнення цієї мети були поставлені такі завдання:

✓ провести аналіз джерел літератури щодо характеристики виразкової хвороби, а також ботанічної характеристики, розповсюдження, хімічного складу та застосування в медицині рослин різновиду капусти головчастої;

✓ .....

Об'єкт дослідження – фармакогностичне дослідження листя, кочериг та насіння капусти білоголової сортів .....

Предмет дослідження – вивчення якісного складу, визначення вмісту БАР в листі .....

методи дослідження – перераховуються використані наукові методи дослідження та змістово відзначається, що саме досліджувалось кожним методом; обґруntовується вибір методів, що забезпечують достовірність отриманих результатів та висновків;

Зразок

Якісний склад сировини вивчали із застосуванням хімічних реакцій, хроматографічних методів (паперової, тонкошарової, газової, високоефективної та хромато-мас-спектрометрії), вміст БАР визначали гравіметричним, титриметричним, спектрофотометричним, хроматографічним (ГХ та ВЕРХ) методами, а також методом атомно-абсорбційної спектроскопії.

Фармакологічну активність вивчали на моделях *in vitro* та *in vivo*.

Статистичну обробку результатів експериментальних досліджень проводили відповідно до вимог ДФУ.

За необхідності наводять програми за допомогою, яких проводили статистичну обробку результатів. Обробку результатів експериментальних досліджень здійснювали за допомогою програми Microsoft Excel 12,0 (**STATISTICA 6.1 тощо**).

наукова новизна отриманих результатів – аргументовано, коротко та чітко представляються основні наукові положення, які виносяться на захист, із зазначенням відмінності одержаних результатів від відомих раніше;

Ступінь наукової новизни вказує на відмінність одержаних результатів від відомих у літературі. Позначається словами «вперше», «розширені наукові поняття...», «уточнені наукові дані», «вдосконалено», «дістало подальший розвиток». Причому ступінь «вперше» повинен відображати новизну у світовому масштабі. Наукова новизна повинна не лише містити відомості про встановлені наукові результати (факти), але й конкретне підтвердження цих результатів абсолютними або відносними цифрами, що відображають зміни досліджуваних показників.

ВІДСУТНІСТЬ у роботі наукової новизни є підставою для зняття дисертації із захисту.

Зразок

Уперше проведено комплексне порівняльне фітохімічне вивчення різних класів БАР листя, кочериг та насіння капусти білоголової сортів Білосніжка, Українська осінь та Ярославна, зокрема полісахаридів, органічних та жирних кислот, нітроген- та сульфурвмісних сполук, фенольних речовин та сполук терpenової природи, мінеральних елементів.

Запропоновані параметри стандартизації листя капусти білоголової .....

Новизна досліджень підтверджена патентом України на корисну модель № 127667 від 10.08.2018 «Протизапальний, противиразковий репаративний засіб».

практичне значення отриманих результатів – надаються відомості про використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх практичного використання.

Зразок

Проведені фармакогностичні дослідження стали підґрунтям для розроблених проектів МКЯ: «Капусти білоголової листя» та «Капусти білоголової листя екстракт сухий».

Результати хімічного дослідження сировини капусти білоголової впроваджено в науково-дослідну роботу: кафедри фармації Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова;.....(підтверджується актами впровадження)

Впровадження в навчальний процес наводиться тільки за **наявності документів, які підтверджують впровадження в навчальний процес (навчальні програми):**

особистий внесок здобувача (якщо у дисертації використано ідеї або розробки, що належать співавторам, разом з якими здобувачем опубліковано наукові праці, обов'язково зазначається конкретний особистий внесок здобувача в такі праці або розробки; здобувач має також додати посилання на дисертації співавторів, у яких було використано результати спільних робіт);

Зразок

Безпосередньо автором здійснено:

- ✓ критичний аналіз літератури стосовно теми дисертації;
- ✓ вивчені такі групи БАР: полісахариди, органічні та жирні кислоти, нітроген- та сульфурвмісні сполуки, фенольні речовини, сполуки терпенової природи та мінеральні елементи;
- ✓ .....

Наукові роботи опубліковані у співавторстві з Журавель І. О., Кисличенко О. А., Гуцол В. В.

Співавторами наукових праць є науковий керівник та науковці, спільно з якими проведені дослідження. У наукових працях, опублікованих у співавторстві, дисертанту належить фактичний матеріал і основний творчий доробок.

Постановка мети та завдань, обговорення результатів проведені разом з науковим керівником.

Співавторами наукових праць дисертанта захищені такі дисертації: Іванов В. М. «Фітохімічне вивчення ліпофільних фракцій сировини капусти городньої», Харків, 2004. 185 с. (дисертації співавторів наводяться у випадку коли в них були використані результати спільних робіт).

апробація матеріалів дисертації – зазначаються назви конференції, конгресу, симпозіуму, семінару, школи, місце та дата проведення;

Зразок

Основні положення роботи викладено та обговорено на науково-практичних конференціях різного рівня: міжнародній науково-практичній

конференції «Забезпечення здоров'я нації та здоров'я особистості як пріоритетна функція держави» (Одеса, 20-21 січня 2017 р.); ....

структура та обсяг дисертації – анонсується структура дисертації, зазначається її загальний обсяг.

Зразок

Дисертаційна робота викладена на 169 сторінках машинописного тексту, складається із анотації, вступу, 4 розділів, загальних висновків, списку використаних джерел та 5 додатків. Обсяг основного тексту дисертації складає 111 сторінок друкованого тексту. Робота ілюстрована 21 таблицею та 53 рисунками. Список використаних джерел містить 185 найменувань, з них 68 кирилицею та 117 латиницею.

Узагальнений вигляд вступної частини

ВСТУП

Обґрунтування вибору теми дослідження

Проблема пошуку ефективних засобів для лікування епілепсії була та залишається актуальною, адже, за даними ВООЗ .....

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами

Робота є фрагментом наукових досліджень .....

Мета і завдання дослідження

Метою дисертаційного дослідження було виявлення .....

Для досягнення поставленої мети необхідно було вирішити такі завдання:

– проаналізувати наукові першоджерела для виявлення підходів до фітотерапії захворювань ....

Об'єкт дослідження – порівняльне комплексне фармакогностичне дослідження .....

Предмет дослідження – визначення морфолого-анatomічних .....

Методи дослідження

Морфолого-анatomічний, мікроскопічний, ...

Наукова новизна отриманих результатів

У дисертаційній роботі .....

Практичне значення отриманих результатів

Проведені в дисертаційній роботі .....

Особистий внесок здобувача

Безпосередньо автором здійснено:

Апробація матеріалів дисертації

Основний зміст дисертаційної роботи викладено .....

Обсяг і структура дисертації

Дисертаційна робота викладена на _ сторінках машинописного тексту, ...

5.2. Огляд літератури

В огляді літератури приводяться відомості інших авторів про стан та перспективи дослідження обраного об'єкту. У тексті дисертації обов'язково повинні бути посилання на публікації цих авторів.

5.3. Розділи дисертації

У розділах дисертації має бути вичерпно і повно викладено зміст власних досліджень здобувача наукового ступеня, зроблено посилання на всі наукові праці здобувача, наведені в анотації. Список цих праць має також міститися у списку використаних джерел.

Зразок

У списку публікацій, які наведені після розділів дисертації для статей, патентів, монографій слід зазначати особистий внесок.

Результати експериментальних досліджень цього розділу наведено в таких публікаціях:

1. Кузнецова М. М., Гуцол В. В., Журавель І. О. Ідентифікація та визначення кількісного вмісту токоферолів у сировині капусти городньої (*Brassica oleracea* L.). *Медична та клінічна хімія*. 2018. Т 20, № 2. С. 33–37 (Особистий внесок – брала участь в обговоренні, обробці результатів дослідження та підготовці статті).

NB! В ЦЮМОУ РОЗДІЛІ НАВОДЯТЬСЯ УСІ АВТОРИ ПУБЛІКАЦІЙ

У разі використання наукових результатів, ідей, публікацій та інших матеріалів інших авторів у тексті дисертації обов'язково повинні бути посилання на публікації цих авторів. Фрагменти оприлюднених (опублікованих) текстів інших авторів (цитати) можуть включатися до дисертації виключно із посиланням на джерело (крім фрагментів, які не несуть самостійного змістовного навантаження).

Розділи дисертації можуть поділятися на підрозділи (нумерація складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою), пункти (нумерація – з номера розділу, порядкового номера підрозділу і порядкового номера пункту, відокремлених крапкою), підпункти (нумерація – з номера розділу, порядкового номера підрозділу, порядкового номера пункту і порядкового номера підпункту, відокремлених крапкою). Розділи, підрозділи, пункти і підпункти нумеруються арабськими цифрами.

Зразок

РОЗДІЛ 1

БОТАНІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА, ХІМІЧНИЙ СКЛАД ТА ЗАСТОСУВАННЯ В МЕДИЦИНІ ПРЕДСТАВНИКІВ РОДУ ДИВИНА (Огляд літератури)

1.1 Ботанічна характеристика деяких представників роду *Verbascum*

Рід *Verbascum* розповсюджений в помірних областях південної напівкулі. В Європі зустрічається приблизно 100 видів рослин роду *Verbascum* [156].

1.1.1 Розповсюження представників роду *Verbascum*

Текст Текст.....

Як правило, з першого розділу висновки роблять у формі резюме

Зразок резюме

Огляд джерел літератури показав, що наразі іноземними науковцями поглиблено досліджується сировина капусти головчастої, зокрема капуста білоголова, червоноголова та савойська. Фармакологічні дослідження, які проводяться для вищезазначених рослин, показують їх багатовекторну активність і можливість застосування для лікування виразкової хвороби.

Оскільки капусту білоголову, порівняно з капустою червоноголовою та савойською, більшою мірою культивують у багатьох країнах світу, зокрема і в Україні, вона має багато сортів, але не входить в жодну фармакопею світу, то перспективним є проведення її фармакогностичного дослідження для стандартизації сировини та створення нових ефективних лікарських засобів.

В кінці кожного ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО розділу після висновків наводять список власних публікацій, результати яких відображені в даному розділі.

Зразок висновків

Висновки до розділу 3

1. Методом ГХ вивчено жирнокислотний склад листя та насіння капусти білоголової сортів Білосніжка, Українська осінь та Ярославна. Встановлено, що ненасичені жирні кислоти переважали у всій досліджуваній сировині, але максимальний їх вміст відмічався у насінні капусти білоголової.

2.....

Зразок

Результатами експериментальних досліджень цього розділу наведено в таких публікаціях:

1. Кузнецова М. М., Кисличенко О. А., Журавель І. О. Порівняльний аналіз жирнокислотного складу в листі та насінні капусти городньої сортів «Білосніжка», «Українська осінь», «Ярославна». *Фітотерапія. Часопис.* 2017. №1. С. 49-54 (Особистий внесок – брала участь у плануванні експерименту, узагальненні результатів та написанні статті).

NB! В ЦЬОМУ РОЗДІЛІ НАВОДЯТЬСЯ УСІ АВТОРИ ПУБЛІКАЦІЙ
За такими правилами оформлюють усі розділи дисертації

5.3.1. *Формули та рисунки*

При нумерації формул і рисунків за наявності посилань на них у тексті дисертації проставляються через крапку номер розділу та номер формули (рисунка). Формула, що нумерується, наводиться посередині нового рядка (нумерація – з правого боку в дужках). Номер та назва рисунка наводяться знизу/з правого боку рисунка.

Зразок оформлення рисунків

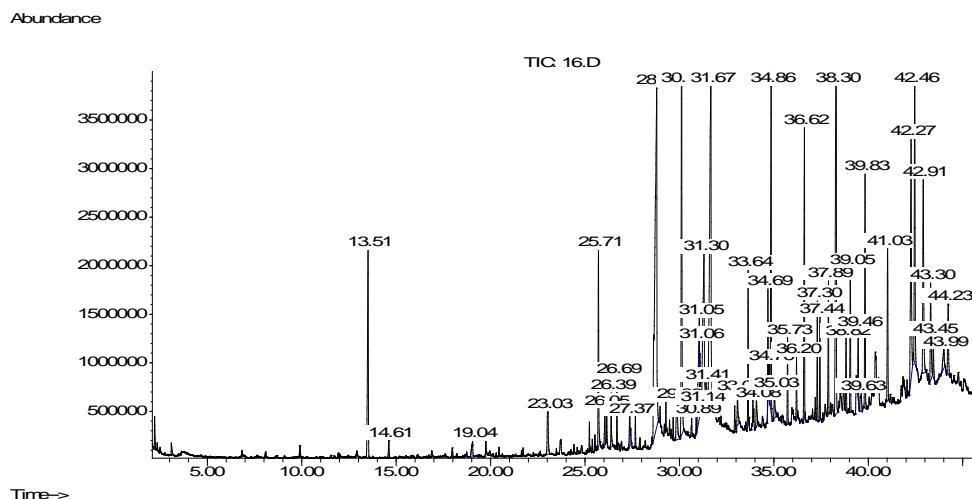

Рис. 4.2 Хроматограма леткої фракції листя дивини

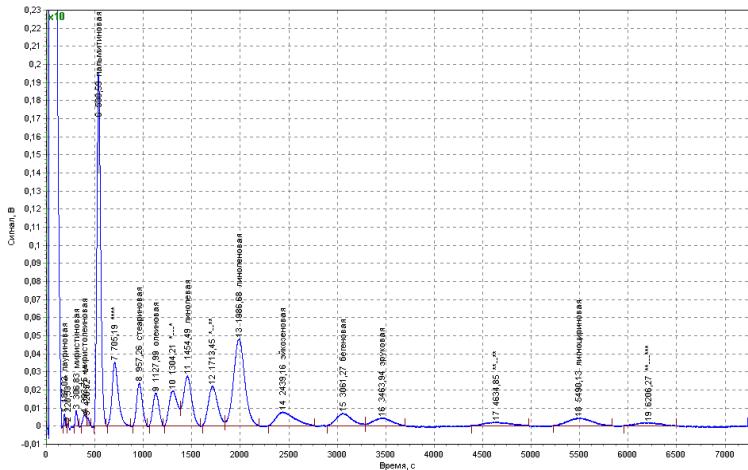

Рис. 2.5 Хроматограма жирнокислотного складу ліпофільної фракції листя дивини звичайної

Зразок оформлення формул

$$X = \frac{62,5(A_1 - A_2) \cdot m_2}{A_3 \cdot m_1}, \quad (3.1)$$

де m_1 – маса випробовуваного зразка, г;

m_2 – маса пірогалолу, г.

5.3.2. Таблиці

Зразок

Таблиця 1.4

Показники довжин хвиль

	Екстракти			Екстракти			Екстракти		
	Водн.	Водн.- сп.	Сп.	Водн.	Водн.- сп.	Сп.	Водн.	Водн.- сп.	Сп.
λ , нм	417	418	418	418	417	419	418	420	419

Якщо таблиця розміщена на декількох сторінках (тобто розривається)

Метрологічні характеристики методики

ЛРС	X_{sep}	S^2	S_{sep}	$X_{\text{sep}} \pm \Delta x$	$\varepsilon, \%$
1	2	3	4	5	6
Екстракти					
Водний	0,018	$0,001 \cdot 10^{-2}$	0,017	$0,018 \pm 0,005$	27,674
Водно-етанольний	0,022	$0,001 \cdot 10^{-2}$	0,001	$0,022 \pm 0,004$	21,881
Етанольний	0,031	$0,001 \cdot 10^{-1}$	0,004	$0,031 \pm 0,011$	38,173

3 наступної сторінки

Продовж. табл. 1.5

1	2	3	4	5	6
Екстракти					
Водний	0,021	$0,002 \cdot 10^{-1}$	0,002	$0,021 \pm 0,006$	22,682
Водно-етанольний	0,033	$0,005 \cdot 10^{-2}$	0,003	$0,033 \pm 0,008$	27,035
Етанольний	0,046	$0,006 \cdot 10^{-1}$	0,004	$0,046 \pm 0,009$	21,873

5.3.3. Примітки

Одну примітку не нумерують. Слово «Примітка» друкують з великої літери з абзацного відступу, не підкреслюють, після слова «Примітка» ставлять крапку і з великої літери в тому ж рядку подають текст примітки.

Зразок

Примітка. * – водні екстракти.

Декілька приміток нумерують послідовно арабськими цифрами з крапкою. Після слова «Примітки» ставлять двокрапку і з нового рядка з абзацу після номера примітки з великої літери подають текст примітки.

Зразок

Примітки:

1. ЕТ – екстракт трави;
2. ЕЛ – екстракт листя.

АБО

Примітки:

1. * – відхилення достовірно щодо групи контрольної патології, $p < 0,05$;
2. ** – відхилення достовірно щодо препарату порівняння, $p < 0,05$.

5.3.4. Виділення тексту

Якщо потрібно виділити текст, то рекомендовано використовувати *курсив*.

Зразок

Визначення вмісту поліфенольних сполук у екстрактах рослин родини Пасльонові. 0,5 г сухого екстракту, отриманого після висушування водного, водно-етанольного або .....

Допускається для виділення тексту використовувати підкреслений шрифт.

Зразок

Визначення вмісту поліфенольних сполук у екстрактах рослин родини Пасльонові. Спектрофотометричний метод. 0,5 г сухого екстракту, отриманого після висушування .....

5.4. Висновки

У висновках викладаються найбільш важливі наукові та практичні результати дисертації, вказуються наукові проблеми, для розв'язання яких можуть бути застосовані результати дослідження, а також *можливі напрями продовження досліджень за тематикою дисертації*.

За наявності практичного значення отриманих результатів надаються відомості про використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання. У разі якщо результати досліджень впроваджено, відомості подаються із зазначенням найменувань організацій, в яких здійснено впровадження. У цьому випадку додатки можуть містити копії відповідних документів.

6. Список використаних джерел

Список використаних джерел формується здобувачем наукового ступеня одним із таких способів:

у порядку появи посилань у тексті;

в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;

у хронологічному порядку.

До списку використаних джерел вносять усі публікації здобувача і на них у тексті посилаються.

Бібліографічний опис списку використаних джерел у дисертації оформлюється здобувачем наукового ступеня за правилами Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

**Приклади оформлення списку використаних джерел
згідно з ДСТУ 8302:2015**

Книги

Один автор

Носик О. М. Людський капітал інноваційного розвитку: економічні основи відтворення: монографія. Х.: Точка, 2016. 490 с.

Два автори

Тихонов О. І., Ярних Т. Г. Аптечна технологія ліків: нац. підручник для студ. фарм. ф-тів ВМНЗ III–IV рівнів акредитації. Вид. 4–те, випр. та доп. Вінниця: Нова Книга, 2016. 536 с.

Три автори

Черних В. П., Зіменковський Б. С., Гриценко І. С. Органічна хімія: базовий підруч. для студ. фармац. ВНЗ (фармац. фак-тів) IV рівня акредитації / НФаУ. Вид. 3–те, стереотип. Х.: НФаУ, 2016. 752 с.

Чотири та більше авторів

Фармацевтична опіка: практ. посіб. / І. А. Зупанець та ін.; за ред.: І. А. Зупанця, В. П. Черниха; НФаУ. К.: Фармацевт Практик, 2016. 208 с.

Автор(и) та редактор(и)/упорядник(и)

Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець І. С. Кримінально-виконавче право України: навч. посіб. / ред. А. Х. Степанюк. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 624 с.

Грошовий Ю. М. Вибрані праці / упоряд.: О. В. Капліна, В. І. Маринів. Харків: Право, 2011. 656 с.

Петрик О. І. Шлях до цінової стабільності: світовий досвід і перспективи для України: монографія / відп. ред. В. М. Геєць. Київ: УБС НБУ, 2008. 369 с.

Plath S. The unabridged journals / ed. K. V. Kukil. New York, NY: Anchor, 2000. 680 р.

Автор(и) та перекладач(и)

Беккариа Ч. О преступлениях и наказаниях / вступ. ст. Н. И. Панова; пер. с итал. М. М. Исаев. Київ: Ін Юре, 2014. 240 с. (Памятники правовой мысли).

Питерс Т., Уотермен Р. В поисках эффективного управления (опыт лучших компаний) / ред. Л. И. Евенко; пер.: Д. Васильев, В. Зотов. Москва: Прогресс, 1986. 424 с.

Без автора

Галузева економічна політика держави: проблеми правового забезпечення: колект. моногр. / за наук. ред. Д. В. Задихайла. Харків: Юрайт, 2013. 520 с. (Серія "Наукові праці кафедри господарського права Національного університету "Юридична академія України імені Ярослава Мудрого"; т. 1).

Настільна книга детектива, прокурора, судді: коментар антикорупційного законодавства / ред. М. І. Хавронюк. Київ: Дакор, 2016. 496 с.

Політологічний енциклопедичний словник / упоряд. В. П. Горбатенко. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Генеза, 2004. 736 с.

Twenty-four hours a day. Miami, FL: BN Publishing, 2010. 400 р.

За редакцією

Історія впровадження кредитно–модульної системи у вищих медичних (фармацевтичному) навчальних закладах України (десятилітній досвід роботи)/за ред. Р. Богатирьової та ін. Тернопіль: ТДМУ, 2013. 228 с.

Багатотомні видання

Нанотехнологии в фармации и медицине: в 2 т.: моногр./А. Ф. Пиминов и др.; под общ. ред. А. Ф. Пиминов; НФаУ. Х.: Факт, 2014. Т. 1. 672 с.; Т. 2. 820 с.

Технологія ліків промислового виробництва: підруч. для студентів ВНЗ: у 2 ч. / В. І. Чуєшов та ін. 2-ге вид., перероб. і допов. Х.: НФаУ: Оригінал, 2012. Ч. 1. 694 с.; Ч. 2. 638 с.

Енциклопедія історії України: у 10 т. / НАН України, Ін-т історії України. Київ: Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с.

Правова система України: історія, стан та перспективи: у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків: Право, 2009. Т. 2: Конституційні засади правої системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.

Окремий том

Нанотехнологии в фармации и медицине: в 2 т.: моногр. / А. Ф. Пиминов и др.; под общ. ред. А. Ф. Пиминов; НФаУ. Х.: Факт, 2014. Т. 1. 672 с.

Черных В. П. История кафедры органической химии Национального фармацевтического университета: в 2-х кн. Кн. 1. Кафедра органической химии в формате двух столетий. Х.: Золотые страницы, 2009. 304 с.

Перекладні видання

Фаллер Д. М. Молекулярная биология клетки / пер. с англ. М.: Бином-Пресс, 2003. 272 с.

Протоколи для вагітностей високого ризику / ред.: Д. Т. Квінан, Д. С. Хоббінс, К. У. Спонг; пер. з англ. Т. В. Кончаківської. К.: Фенікс, 2009. 770 с.

Словники, довідники

Енциклопедичний тлумачний словник фармацевтичних термінів: українсько–латинсько–російсько–англійський / уклад.: І. М. Перцев та ін.; за ред. проф. В. П. Черних. Вінниця: Нова книга, 2014. 824 с.

Атласи

Куерда Х. Атлас ботаніки / пер. з ісп. В. Й. Шовкун. Х.: Ранок, 2005. 96 с.

Збірники наукових праць

Актуальні питання фармацевтичної та медичної науки та практики: зб. наук. ст. / редкол.: А. Д. Візір (голов. ред.). Запоріжжя: Вид–во ЗДМУ, 2016. Вип. XVII. 318 с.

Проблеми законності: академ. зб. наук. пр. / М–во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. ун–т “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого”; відп. ред. В. Я. Тацій. Х., 2012. Вип. 118. 289 с.

Матеріали (тези) конференції (семінару)

Ліки – людині. Сучасні проблеми фармакотерапії і призначення засобів: матеріали XXXIII Всеукр. наук.–практ. конф. за участю міжнар. спеціалістів, м. Харків, 8 квіт. 2016 р./НФаУ; редкол. В. П. Черних. Х.: НФаУ, 2016. 528 с.

Настанова

Вимоги до виготовлення нестерильних лікарських засобів в умовах аптек: Настанова СТ–Н МОЗУ 42–4.5:2015 / розроб. О. І. Тихонов та ін. Вид. офіц. К.: МОЗ України, 2016. 128 с. (Юридична б–ка "Щотижневика Аптека")

Енциклопедії

Фармацевтична енциклопедія/ НАН України, НАМН України, НФаУ; ред. рада: В. П. Черних (голова), І. М. Перцев; ред.–упоряд.: С. В. Андрушенко, С. А. Нежуріна, Д. В. Литкін. Вид. 3–те, доп. К.: МОРІОН, 2016. 1952 с.

Методичні вказівки, рекомендації

Екстремальна медицина: метод. рек. для аудитор. роботи студ. спец. "Фармація", "Клінічна фармація", "Технологія парфумерно–косметичних засобів"/А. А. Котвіцька та ін.; за ред. А. А. Котвіцької; НФаУ, Каф. соц. фармації. Х.: НФаУ, 2016. 48 с.

Складові частини

Тези, доповідь

Немченко А. С., Сушарина І. В., Хоменко В. М. Оцінка проблем та напрямків удосконалення кадрової політики у вітчизняній фармації. *Формування Національної лікарської політики за умов впровадження медичного страхування: питання освіти, теорії та практики*: матеріали IV Всеукр. наук.–практ. конф., м. Харків, 15 берез. 2017 р. Х., 2017. С. 36–47.

Стаття з продовжуваного видання

Черних В. П., Половко Н. П. Реалії та перспективи екстемпорального виробництва ліків в Україні. *Сучасні досягнення фармацевтичної технології і біотехнологій*: зб. наук. пр. Х., 2017. С. 3–7.

Стаття з періодичного видання (журналу)

Малоштан Л. М., Зегхдані З. А., Шакіна Л. О. Вплив мазі, що містить сухий екстракт кореня солодки, на фагоцитарну активність гранулоцитарних нейтрофілів крові в мурчаків з експериментальним дерматитом. *Фармацевтичний часопис*. 2016. № 4. С. 44–47.

Овсиенко Л. Н. Современные проблемы фармакотерапии и назначения лекарственных средств. *Современная фармация*. 2013. № 6–7. С. 6–13.

Порівняльна педагогіка в Національній академії педагогічних наук України: кроки зростання / О. І. Локшина, Н. М. Авшенюк, О. В. Овруч, О. В. Бородієнко. *Український педагогічний журнал*. 2016. № 2. С. 5–12.

Стаття з періодичного видання (газети)

Черних В. П. Національний фармацевтичний університет: будуй власне майбутнє в успішній професії. *Слобідський край*. 2016. № 22. С. 6.

Черних В. П. Фармація – це ваша перспектива та впевненість у майбутньому. *Сьогодні*. 2017. № 53. С. 19.

Енциклопедії

Черних В. П. Фармацевтична галузь. *Фармацевтична енциклопедія* / гол. ред. ради В. П. Черних. З–ге вид., допов. К.: Моріон, 2016. С. 1743–1744.

Рецензії

Руденко М. Актуальне видання з питань організації та діяльності органів прокуратури. *Право України*. 2006. № 5. С. 182–183. Рец. на кн. : Малюга В. І., Михайленко О. Р. Принципи організації та діяльності прокуратури України: монографія. К.: Вид.-полігр. центр "Київ. ун-т", 2005. 130 с.

Мартинов А. Ю. [Рецензія]. *Український історичний журнал*. 2006. № 1. С. 220–222. Рец. на кн.: Історія європейської ментальності / за ред. П. Дінцельбахера ; пер. з нім. В. Кам'янець. Львів: Літопис, 2004. 720 с.

Дисертації

Лебединець В. О. Методологія формування систем управління якістю на підприємствах з виробництва лікарських засобів: дис. ... д–ра фармац. наук: 15.00.01/НФаУ. Х., 2016. 337 с.

Автореферат дисертації

Лебединець В. О. Методологія формування систем управління якістю на підприємствах з виробництва лікарських засобів: автореф. дис. ... д–ра фармац. наук : 15.00.01/НФаУ. Х., 2016. 44 с.

Неопубліковані документи

Павленко Т. Б. В помощь самостоятельной работе в библиотеке : методические рекомендации [Электронный ресурс]: [презентация PowerPoint]. Электр. дан. (162 слайда). Х., 2012. 1 электрон. опт. диск (CD-ROM).

М'ясоєдов В. В. Мінливість як властивість життя і генетичне явище: слайд-лекція для студентів [Електронний ресурс]: [презентація PowerPoint]. Електр. дані (125 слайдів). Х., 2011.

Стандарти

ДСТУ ГОСТ 7.1.2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1-2003, IDT). Офіц. вид. Вперше (зі скасуванням ГОСТ 7.1-84, ГОСТ 7.16-79, ГОСТ 7.18-79, ГОСТ 7.34-81, ГОСТ 7.40-82) ; чинний від 01.07.2007. К. : Держспоживстандарт України, 2007. 47 с. (Національний стандарт України : система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи).

ДСТУ 3582-2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ 3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ: Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).

ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ: Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.

Патенти

Фармацевтична композиція у формі супозиторійв для лікування захворювань передміхурової залози: пат. 105257 України: МПК A61K9/02, A61K36/889, A61K36/185, A61K36/42, A61P13/08. № и 201208125 ; заявл. 02.07.12 ; опубл. 25.04.14, Бюл. № 8.

Рецензії

Усатенко Т. Рецепція бібліографічного тексту. *Вісник Книжкової палати*. 2016. № 6. С. 10–12. Рец. на кн. : Новітнє українознавство : бібліографія (1989–2015 рр.)/ упоряд. О. Б. Ярошинський. К.: Леся, 2015. 410 с.

Закони

Конституція України: станом на 1 верес. 2016 р.: відповідає офіц. тексту. Харків: Право, 2016. 82 с.

Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: Закон України від 14 червня 2016 р. № 1415–VIII. *Голос України*. 2016. № 126. С. 14.

Про забезпечення доступності лікарських засобів: постанова Кабінету Міністрів України від 17.03.2017 р. № 152. *Еженед. Аптека*. 2017. № 11. С. 13–15.

Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з імпорту лікарських засобів: Наказ МОЗ України від 20.02.2013 р. № 143. *Урядовий кур'єр*. 2013. № 39. С. 20–21.

Електронні ресурси

Локального доступу

Інтегрована лексикографічна система "Словники України" [Електронний ресурс]: словозміна, транскрипція, фразеологія, синонімія, антонімія/В. А. Широков та ін.; НАН України, Україн. мовно–інформац. фонд. Версія 3.0. Дані і прогр. К.: Довіра, 2006. 1 електрон. опт. диск (CD–ROM). (Абв...). Систем. вимоги: Pentium–II/300 ; 64Mb RAM ; Microsoft Windows XP ; 60 Mb вільного дискового простору ; NET Framework 2.0. Назва з етикетки диска.

Невідкладна допомога при застосуванні зброї масового ураження [Електронний ресурс]: електронний навч. посіб./А. Р. Вергунпан та ін.; Львів. нац. мед. ун–т ім. Данила Галицького, Каф. сімейної медицини та дерматології, венерології. Електрон. текстові дані. Львів, 2014. Назва з етикетки диска.

Універсальна десяткова класифікація (УДК). Зміни та доповнення (2007–2008) [Електронний ресурс] // Кн. палата України ім. І. Федорова; ред. М. І. Сенченко; уклад. М. Й. Ахвердова та ін.; відп. за вип. Н. О. Петрова. Электрон. текстовые дан. К., 2012. Систем. вимоги: Pentium 223 МГЦ ; 03П 96, 0 МБ ; Windows 98/2000/XP/Vista/7 ; Acrobat Reader 6/0. Назва з етикетки диска.

Віддаленого доступу

Методичні рекомендації з розробки на засадах доказової медицини, впровадження та моніторингу застосування протоколів провізора (фармацевта) [Електронний ресурс]/І. А. Зупанець та ін. К., 2015. URL: http://www.dec.gov.ua/mtd/doc/Metodika_prot_proviz.pdf (дата звернення: 14.03.2016). Назва з екрану.

Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів) [Електронний ресурс]: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 р. № 929. Режим доступу: <http://www.zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929-2016-%D0%BF> (дата звернення: 22.02.2017). Назва з екрану.

Про документи про вищу освіту (наукові ступені) державного зразка [Електронний ресурс]: Постанова Кабінету Міністрів України від 31.03.2015 р. № 193. Режим доступу: <http://www.zakon3.rada.gov.ua/laws/show/> (дата звернення: 14.03.2016). Назва з екрану.

Горицвіт весняний (Адоніс) [Електронний ресурс]//Книга Здоров'я. Режим доступу: <http://www.knigazdorovya.com/goritsvet-vesenniy/> (дата звернення: 22.02.2017). Назва з екрану.

Фарматека [Электронный ресурс]: журнал. Режим доступа: <http://www.pharmateka.ru> (дата обращения: 11.07.2016). Название с экрана.

Примітка

При складанні бібліографічного опису необхідно використовувати скорочення, подані в ДСТУ 3582:2013 "Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою", ДСТУ 7093:2009 "Бібліографічний запис. Скорочення слів і словосполучень, поданих іноземними європейськими мовами" (ГОСТ 7.11-2004, MOD) та ГОСТ Р 7.0.12–2011 "Біблиографическая запись. Сокращение слов и словосочетаний на русском языке".

7. Додатки

До додатків може включатися допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття дисертації:

проміжні формули і розрахунки;

таблиці допоміжних цифрових даних;

протоколи та акти випробувань, впровадження, розрахунки економічного ефекту, листи підтримки результатів дисертаційної роботи;

інструкції та методики, опис алгоритмів, які не є основними результатами дисертації, описи і тексти комп'ютерних програм вирішення задач за допомогою електронно-обчислювальних засобів, які розроблені у процесі виконання дисертації;

ілюстрації допоміжного характеру;

інші дані та матеріали.

Обов'язковим додатком до дисертації є список публікацій здобувача за темою дисертації та відомості про апробацію результатів дисертації (зазначаються назви конференції, конгресу, симпозіуму, семінару, школи, місце та дата проведення, форма участі).

Вказуються наукові праці автора у послідовності, наведений у пункті 2 даних методичних рекомендацій.

Додатки можуть бути надані у вигляді окремої частини (том, книга).

Матеріали в додатках наводяться в такій послідовності: **1.** Таблиці, рисунки, інші матеріали, які стосуються змісту дисертації. **2.** Список публікацій здобувача (**ідентичний списку, наведеному після анотації**) та відомості про апробацію результатів роботи. **3.** Акти впровадження

Зразок

Додаток А Список публікацій здобувача

1. Kuznetsova M., Kyslychenko O., Zhuravel I. Identification and quantitative determination of steroidal compounds in the plant material of Cabbage. *ScienceRise: Pharmaceutical Science.* 2017. № 6 (10). С. 10–16. (Scopus) DOI:10.15587/2519-4852.2017.118169 (Особистий внесок – брала участь в узагальненні результатів експерименту та підготовці статті).

NB! В ЦЬОМУ РОЗДІЛІ НАВОДЯТЬСЯ УСІ АВТОРИ ПУБЛІКАЦІЙ

(з нової сторінки)

Продовж. дод. А

Апробація результатів дисертації

Основні положення роботи викладено та обговорено на науково-практичних конференціях різного рівня:

1. Науково-практична конференція «Сучасні тенденції розвитку медичної науки та медичної практики» (Львів, 20-21 грудня 2013 р., форма участі – публікація тез);

Форма участі: усна доповідь, постерна доповідь, публікація тез. У випадку усної або постерної доповіді – додається ксерокопія програми науково-практичного заходу.

Примітка

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, **за винятком** літер **Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ**, наприклад, додаток А, додаток Б тощо.

Додатки повинні мати спільну з рештою дисертації наскрізну нумерацію сторінок.

За необхідності текст додатків може поділятися на розділи, підрозділи, пункти і підпункти, які слід нумерувати в межах кожного додатку. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатку (літеру) і крапку, наприклад, А.2 – другий розділ додатку А; Г.3.1 – підрозділ 3.1 додатку Г; Д.4.1.2 – пункт 4.1.2 додатку Д; Ж.1.3.3.4 – підпункт 1.3.3.4 додатку Ж.

Ілюстрації, таблиці, формули та рівняння, що є у тексті додатку, слід нумерувати в межах кожного додатку, наприклад, рисунок Г.3 – третій рисунок додатку Г; таблиця А.2 – друга таблиця додатку А: формула (А.1) – перша формула додатку А.